

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2006. gada 13. jūlijā *

Lieta C-539/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši 1971. gada 3. jūnija Protokolam par Tiesas sniegto interpretāciju 1968. gada 27. septembra Konvencijai par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 19. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 22. decembrī, tiesvedībā

Roche Nederland BV u.c.

pret

Frederick Primus,

Milton Goldenberg.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*] (referents), tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerālvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un pēc tiesas sēdes 2005. gada 27. janvārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Roche Nederland BV* u.c. vārdā — P. A. M. Hendriks [*P. A. M. Hendrick*],
O. Brūvers [*O. Brouwer*], B. J. Berheiss [*B. J. Berghuis*] un K. Šilemanis
[*K. Schillemans*], advokāti,

— *Primus un Goldenberg* vārdā — V. Hoings [*W. Hoyng*], advokāts,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un J. H. M. van
Bakela [*J. G. M. van Bakel*], pārstāves,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un A. Bodāra-Ermāna
[*A. Bodard-Hermant*], pārstāvji,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — Ī. O'Nila [*E. O'Neill*], pārstāve, kam
palīdz M. Tepins [*M. Tappin*], *barrister*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A. M. Rouchaud-Joët*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 8. decembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 6. panta 1. punktu 1968. gada 27. septembra Konvencijā par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.) ar grozījumiem, kas izdarīti ar 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanas (OV L 304, 1. lpp., un redakcija ar grozījumiem — 77. lpp.), ar 1982. gada 25. oktobra Konvenciju par Grieķijas Republikas pievienošanas (OV L 388, 1. lpp.), ar 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanas (OV L 285, 1. lpp.) un ar 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanas (OV 1997, C 15, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Briseles konvencija”).
- Šis lūgums izteikts saistībā ar prāvu starp *Roche Nederland BV* un astoņām citām sabiedrībām, kuras ietilpst *Roche* uzņēmumu grupā, un Primusu [*Primus*] un Goldenbergu [*Goldenberg*] sakarā ar, kā apgalvo Primuss un Goldenbergs, no viņiem piederoša Eiropas patenta izrietošu tiesību pārkāpumu.

Atbilstošās tiesību normas

Briseles konvencija

- 3 Briseles konvencijas jurisdikcijas noteikumiem veltītās II sadaļas 1. iedaļā ar virsrakstu “Vispārīgi noteikumi” ietvertā 2. panta pirmā daļa nosaka:

“Saskaņā ar šo Konvenciju, personas, kuru domicils ir kādā līgumslēdzējā valstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās līgumslēdzējas valsts tiesā.”

- 4 Saskaņā ar šīs pašas konvencijas 3. panta pirmās daļas noteikumiem:

“Konvencijas dalībvalstī dzīvojošas personas var iesūdzēt citas šīs Konvencijas dalībvalsts tiesās, tikai ievērojot šīs sadaļas 2.–6. iedaļā izklāstītos noteikumus.”

- 5 Briseles konvencijas 6. pants, kas ietverts minētās II sadaļas 2. iedaļā ar virsrakstu “Īpašā jurisdikcija”, nosaka:

“[Atbildētāju, kura domicils ir kādā līgumslēdzējā valstī,] var arī iesūdzēt:

1) ja viņš ir viens no vairākiem apsūdzētajiem, tās vietas tiesā, kurā kādam no apsūdzētajiem ir domicils;

[..].”

- 6 Briseles konvencijas 16. pants, kas veido II sadaļas 5. iedaļu ar virsrakstu "Izņēmuma jurisdikcija", nosaka:

"Šādām tiesām ir izņēmuma jurisdikcija neatkarīgi no domicila:

[..]

- 4) tiesvedībā attiecībā uz tādu patentu, preču zīmju, dizainparaugu vai citu līdzīgu tiesību reģistrāciju vai spēkā esamību, kas jādeponē vai jāreģistrē, tās līgumslēdzējas valsts tiesai, kurā deponēšana vai reģistrācija ir pieteikta, veikta vai kurā to uzskata par veiktu saskaņā ar starptautiskas konvencijas noteikumiem;

[..]"

- 7 Briseles konvencijai pievienotā protokola V.d pants, kas saskaņā ar Briseles konvencijas 65. pantu ir neatņemama minētās konvencijas daļa, precizē:

"Neiespaidojot Eiropas Patentu biroja kompetenci atbilstoši Konvencijai par Eiropas Patentu piešķiršanu, kas parakstīta Minhenē 1973. gada 5. oktobrī, tikai katras līgumslēdzējas valsts tiesām, neņemot vērā domicila apsvērumus, ir jurisdikcija jautājumā par tāda Eiropas patenta reģistrāciju vai spēkā esamību, kas piešķirts attiecībā uz šo valsti un kas nav Kopienas patents atbilstoši Konvencijas par Eiropas

patentu Kopējam tirgum, kas parakstīta Luksemburgā 1975. gada 15. decembrī, 86. panta noteikumiem.”

- 8 Briseles konvencijas II sadaļas 8. iedaļā ar virsrakstu “*Ar lis pendens* saistītas prasības” ietvertais 22. pants paredz, ka, ja saistītās prasības ir celtas dažādu līgumslēdzēju valstu tiesās un tiek izskatītas pirmajā instancē, visas tiesas, izņemot tiesu, kurā pirmajā iesniegta lieta, var apturēt lietas izskatīšanu vai, noteiktos apstākļos, atteikties no jurisdikcijas. Saskaņā ar šīs normas trešo daļu:

“Šajā pantā prasības uzskata par saistītām, ja tās ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt vienlaicīgi, lai novērstu nesavienojamu spriedumu risku, ko rada atsevišķas tiesvedības.”

- 9 Saskaņā ar šīs konvencijas 27. panta 3. punktu, kas ietverts III sadaļas, kura ir veltīta noteikumiem par atzīšanu un izpildi, 1. iedaļā ar virsrakstu “Atzīšana”, spriedumi netiek atzīti, “ja spriedums ir nesavienojams ar spriedumu, kas taisīts to pašu lietas dalībnieku prāvā līgumslēdzējā valstī, kurā tiek prasīta atzīšana”.

Minhenes konvencija

- 10 Konvencija par Eiropas Patentu piešķiršanu, parakstīta Minhenē 1973. gada 5. oktobrī (turpmāk tekstā — “Minhenes konvencija”), nodibina, kā pasludināts tās 1. pantā, “visām dalībvalstīm kopēju tiesību sistēmu patentu piešķiršanai izgudrojumiem”.

- 11 Ja neņem vērā kopējos noteikumus par tā piešķiršanu, Eiropas patentu regulē tās valsts tiesiskais regulējums, attiecībā uz kuru tas piešķirts. Šajā sakarā Mīnhenes konvencijas 2. panta 2. punkts nosaka:

“Eiropas patents katrā dalībvalstī, attiecībā uz kuru tas piešķirts, bauda tādas pašas tiesības un ir pakļauts tādiem pašiem nosacījumiem kā dalībvalsts nacionālais patents [..].”

- 12 Attiecībā uz Eiropas patenta īpašniekam piešķirtajām tiesībām šīs konvencijas 64. panta 1. un 3. punkts paredz:

“1. Eiropas patents no dienas, kad publicēts paziņojums par tā piešķiršanu, katrā dalībvalstī, attiecībā uz kuru tas ir izsniegts, piešķir patenta īpašniekam tādas pat tiesības kā šajā valstī piešķirts nacionālais patents.

[..]

3. Eiropas patentu pārkāpumu gadījumos piemērojami nacionālie likumi.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 13 Primusam un Goldenbergam, kuri dzīvo Amerikas Savienotajās Valstīs, pieder Eiropas patents Nr. 131 627.

- 14 1997. gada 24. martā viņi *Rechtbank te 's-Gravenhage* [Hāgas Apgabaltiesa] cēla prasību pret *Roche Nederland BV*, Nīderlandē reģistrētu sabiedrību, kā arī astoņām citām *Roche* uzņēmumu grupas sabiedrībām, kas reģistrētas attiecīgi Amerikas Savienotajās Valstīs, Beļģijā, Vācijā, Francijā, Apvienotajā Karalistē, Šveicē, Austrijā un Zviedrijā (turpmāk tekstā — “*Roche* u.c.”). Prasītāji šīm sabiedrībām pārmeta vienu un to pašu pārkāpumu tiesībām, kuras prasītājiem piešķir viņiem piederošais patents. Šis apgalvotais pārkāpums izpaudās kā imunoloģisko dozētāju komplektu laišana tirgū valstīs, kurās reģistrētas sabiedrības, kas ir atbildētājas.
- 15 Tās uzņēmumu grupas *Roche* sabiedrības, kuras nav reģistrētas Nīderlandē, apstrīdēja Nīderlandes tiesas jurisdikciju. Attiecībā uz lietas būtību tās pamatojās uz pārkāpuma neesamību un attiecīgā patenta spēkā neesamību.
- 16 Ar 1997. gada 1. oktobra spriedumu *Rechtbank te 's-Gravenhage* paziņoja, ka tai ir jurisdikcija un noraidīja Primusa un Goldenberga prasības. Apelācijas kārtībā *Gerechthof te 's-Gravenhage* [Hāgas apgabala Augstākā tiesa] ar 2002. gada 27. jūnija spriedumu grozīja minēto spriedumu un aizliedza *Roche* u.c. pārkāpt ar attiecīgo patentu saistītās tiesības visās šajā patentā norādītajās valstīs.
- 17 Šajos apstākļos *Hoge Raad*, kurai bija iesniegta kasācijas sūdzība, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai pastāv saistība, kā tā piemērošanai prasa Briseles konvencijas 6. panta 1. punkts, starp prasību sakarā ar patenta pārkāpumu, ko cēlis Eiropas patenta īpašnieks pret atbildētāju, kas reģistrēts līgumslēdzējā valstī, kurā ir celta prasība, no vienas puses, un pret vairākiem atbildētājiem, kuri reģistrēti līgumslēdzējās valstīs, izņemot līgumslēdzēju valsti, kurā ir celta prasība, no otras puses, attiecībā uz kuriem patenta īpašnieks paziņo, ka tie pārkāpj šo patentu vienā vai vairākās līgumslēdzējās valstīs?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu nav apstiprinoša vai nav apstiprinoša bez nosacījumiem, kādos gadījumos tiek uzskatīts, ka šāda saistība pastāv, un vai ir nozīme, piemēram, tam, ka

— atbildētāji veido vienu un to pašu uzņēmumu grupu?

— atbildētāji darbojas kopīgi, balstoties uz kopēju nostāju un, ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša, vai ir nozīme tam, kur izstrādāta šī nostāja?

— apgalvotie dažādu atbildētāju pārkāpumi ir vienādi vai gandrīz vienādi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 18 Ar šiem jautājumiem, kuri ir jāapskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Briseles konvencijas 6. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas ir piemērojams tiesvedībā sakarā ar Eiropas patenta pārkāpumu, kurās par faktiem, kas tikuši izdarīti vienas vai vairāku līgumslēdzēju valstu teritorijās, tiek vainotas vairākas sabiedrības, kas reģistrētas vairākās no šīm valstīm, it īpaši pieņemot, ka šīs sabiedrības, kuras ietilpst vienā uzņēmumu grupā, ir rikojušās identiski vai līdzīgi atbilstoši kopējai nostājai, kuru izstrādājusi viena no tām.

- 19 Atkāpjoties no Briseles konvencijas 2. pantā paredzētā principa, saskaņā ar kuru atbildētāju, kura domicils ir kādā līgumslēdzējā valstī, var iesūdzēt šīs līgumslēdzējas valsts tiesā, šīs konvencijas 6. panta 1. punkts vairāku atbildētāju gadījumā pieļauj atbildētāju, kura domicils ir vienā līgumslēdzējā valstī, iesūdzēt tiesā citā līgumslēdzējā valstī, kurā domicils ir vienam no atbildētājiem.
- 20 1988. gada 27. septembra spriedumā lietā 189/87 *Kalfelis* (*Recueil*, 5565. lpp., 12. punkts) Tiesa nosprieda, ka, lai būtu piemērojams Briseles konvencijas 6. panta 1. punkts, starp vienu un tā paša prasītāja iesniegtajām prasībām pret atšķirīgajiem atbildētājiem ir jāpastāv saistībai, kādēļ būtu lietderīgi tās izskatīt un izlemt vienlaicīgi, lai novērstu nesavienojamu spriedumu risku, kas varētu rasties, ja lietas tiktu iztiesātas atsevišķi.
- 21 Prasība, ka jāpastāv saistībai, neizriet no Briseles konvencijas 6. panta 1. punkta formulējuma. To no šī teksta ir izsecinājusi Tiesa, lai novērstu, ka šajā normā paredzētais izņēmums principam, ka jurisdikcija ir atbildētāja domicila valsts tiesām, nepadarītu apšaubāmu paša šī principa pastāvēšanu (iepriekš minētais spriedums lietā *Kalfelis*, 8. punkts). Šī prasība vēlāk ir tikusi apstiprināta ar 1998. gada 27. oktobra spriedumu lietā *C-51/97 Réunion européenne* u.c. (*Recueil*, I-6511. lpp., 48. punkts) un ir saņēmusi tiešu ievērību saistībā ar 6. panta 1. punkta redakciju Padomes 2000. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.), kas ir aizstājusi Briseles konvenciju.
- 22 Formulējums, kuru iepriekš minētajā spriedumā *Kalfelis* ir izmantojusi Tiesa, pārņem Briseles konvencijas 22. panta terminoloģiju, saskaņā ar kuru prasības uzskata par saistītām, ja tās ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt vienlaicīgi, lai novērstu nesavienojamu spriedumu risku, kas varētu rasties, ja lietas tiktu izskatītas atsevišķi. Minētais 22. pants ir interpretēts 1994. gada 6. decembra

spriedumā lietā C-406/92 *Tatry* (*Recueil*, I-5439. lpp., 58. punkts) tā, ka, lai divas prasības būtu uzskatāmas par saistītām, pietiek ar to, ka to izskatīšana un izlemšana ietver pretrunīgu spriedumu risku, bez nepieciešamības ietvert tādu juridisku seku rašanos, kuras izslēdz viena otras iespējamību.

- 23 Apjoms, kas jēdzienam “nesavienojami” spriedumi Briseles konvencijas 22. panta kontekstā piešķirts ar spriedumu iepriekš minētajā lietā *Tatry*, ir plašāks nekā apjoms, kas šim pašam jēdzienam bija piešķirts ar 1988. gada 4. februāra spriedumu lietā 145/86 *Hoffmann* (*Recueil*, 645. lpp., 22. punkts) šīs konvencijas 27. panta 3. punkta kontekstā, kas paredz, ka vienā līgumslēdzējā valstī taisīts spriedums netiek atzīts, ja tas ir nesavienojams ar spriedumu, kas taisīts to pašu lietas dalībnieku prāvā līgumslēdzējā valstī, kurā tiek prasīta atzīšana. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Hoffmann* Tiesa nosprida, ka, lai izlemtu, vai divi spriedumi ir nesavienojami šīs tiesību normas izpratnē, ir jāpārbauda, vai attiecīgie spriedumi ietver juridiskas sekas, kas savstarpēji viena otru izslēdz.
- 24 Primuss un Goldenbergs, kā arī Nīderlandes valdība apgalvo, ka iepriekš minētajā spriedumā *Tatry* Briseles konvencijas 22. panta kontekstā sniegtā īpašības vārda “nesavienojami” paplašinātā interpretācija ar nozīmi pretrunīgi ir jāpaplašina, attiecinot to arī uz minētās konvencijas 6. panta 1. punktu. *Roche* u.c., kā arī Apvienotās Karalistes valdība, kuru argumentācijai seko ģenerālvokāts viņa secinājumu 79. un turpmākajos punktos, tieši pretēji uzskata, ka šāda pārņemšana nav pieļaujama, ievērojot divu attiecīgo normu mērķu un novietojuma atšķirības Briseles konvencijas sistēmas ietvaros, un ka priekšroka jādod šaurākai interpretācijai.
- 25 Tomēr saistībā ar izskatāmo lietu nešķiet nepieciešams lemt par šo jautājumu. Pietiek ar to, ka tiek konstatēts, ka, pat pieņemot, ka “nesavienojamu” spriedumu jēdzienam Briseles konvencijas 6. panta 1. punkta piemērošanas mērķiem ir jāietver pretrunīgi spriedumi, nepastāv risks, ka šādi spriedumi tiktu taisīti pēc prasības sakarā ar Eiropas patenta pārkāpumu iesniegšanas dažādās līgumslēdzējās valstīs

pret vairākiem atbildētājiem ar domicilu šajās valstīs attiecībā uz darbībām, kuras ir izdarītas to teritorijās.

- 26 Kā norādījis ģenerālvokāts savu secinājumu 113. punktā, lai lēmumi būtu uzskatāmi par pretrunīgiem, nepietiek, ja pastāv atšķirības tiesvedības iznākumā; šīm atšķirībām ir jāietilpst vienas un tās pašas faktiskās un juridiskās situācijas ietvaros.
- 27 Tomēr, balstoties uz pieņēmumu, ko ir izvirzījusi iesniedzējtiesa savā pirmajā prejudiciālajā jautājumā, proti, saistībā ar prasību sakarā ar Eiropas patenta pārkāpumu, kas celta pret vairākām sabiedrībām, kuras reģistrētas vairākās līgumslēdzējās valstīs, attiecībā uz faktiem, kas iestājušies vienas vai vairāku no šīm valstīm teritorijā, nevar secināt, ka pastāv viena un tā pati faktiskā situācija, jo atšķiras prasītāji un atšķiras pārkāpuma darbības, kas tiem tiek pārņemtas un kas ir izdarītas dažādās līgumslēdzējās valstīs.
- 28 Iespējamās attiecīgo tiesu taisīto spriedumu atšķirības neietilptu vienas un tās pašas faktiskās situācijas ietvaros.
- 29 Turklāt, lai gan Minhenes konvencija paredz kopējus noteikumus Eiropas patenta piešķiršanai, no šīs pašas konvencijas 2. panta 2. punkta un 64. panta 1. punkta izriet, ka šādu patentu regulē tās līgumslēdzējas valsts tiesiskais regulējums, attiecībā uz kuru tas izsniegts.

- 30 Proti, no Minhenes konvencijas 64. panta 3. punkta izriet, ka ikviens Eiropas patenta pārkāpums ir jāizvērtē, ņemot vērā attiecīgajā jautājumā spēkā esošo valsts tiesisko regulējumu katrā no līgumslēdzējām valstīm, attiecībā uz kurām tas izsniegts.
- 31 No tā izriet, ka, ja dažādu līgumslēdzēju valstu vairākās tiesās iesniegtas prasības sakarā ar Eiropas patenta, kas izsniegts katrā no šīm valstīm, pārkāpumu, kas iesniegtas pret atbildētājiem ar domicilu šajās valstīs par darbībām, kas, kā tiek apgalvots, ir izdarītas to teritorijā, iespējamās atšķirības starp spriedumiem, kurus taisījušas attiecīgās tiesas, neietilpst vienas un tās pašas juridiskās situācijas ietvaros.
- 32 Tātad iespējamie atšķirīgie spriedumi nevar tikt uzskatīti par pretrunīgiem.
- 33 Šajos apstākļos, pat ja kā kritērijs saistības pastāvēšanai, lai būtu piemērojams Briseles konvencijas 6. panta 1. punkts, tiktu izmantota visplašākā "nesavienojamu" spriedumu jēdziena interpretācija ar nozīmi pretrunīgi, ir jākonstatē, ka šādu saistību nevar konstatēt starp prasībām sakarā ar viena un tā paša Eiropas patenta pārkāpumiem, kuras visas ir attiecīgi vērstas pret sabiedrību, kas reģistrēta citā līgumslēdzējā valstī, par darbībām, kuras tā ir izdarījusi šīs valsts teritorijā.
- 34 Šo secinājumu neliek apšaubīt pat pieņēmums, ko norādījusi iesniedzējtiesa savā otrajā prejudiciālajā jautājumā, proti, ka attiecībā uz gadījumu, kad sabiedrības, kas ir atbildētājas, ietilpst vienā uzņēmumu grupā, būtu rīkojušās vienādi vai līdzīgi atbilstoši kopējai nostājai, kuru būtu izstrādājuši tikai viena no tām, tā ka tās atrastos vienādā faktiskajā situācijā.

- 35 Tas tā būtu, pat ja tās nebūtu vienādā juridiskajā situācijā (skat. iepriekš šī sprieduma 29. un 30. punktu), un, pat izdarot šādu pieņemumu, vēl jo mazāk pastāvētu pretrunīgu spriedumu risks.
- 36 Turklāt, pat ja sākotnēji šķiet, ka procesuālās ekonomijas saistītie apsvērumi ir par labu šādai prasību koncentrēšanai vienā tiesā, ir jākonstatē, ka priekšrocības, ko šāda koncentrēšana sniedz pareizai tiesvedībai, vienlaikus ir ierobežotas un ir jaunu risku avots.
- 37 Jurisdikcija, kas balstīta tikai uz kritērijiem, kas saistīti ar iesniedzējtiesas izvirzītajiem faktiem, novestu pie iespējamo jurisdikciju pamatu skaita palielināšanās un tādējādi pēc sava rakstura iespaidotu konvencijā paredzēto jurisdikcijas noteikumu iepriekšparedzamību, tā rezultātā apdraudot juridiskās drošības principu kā tās pamatu (skat. 2002. gada 19. februāra spriedumu lietā C-256/00 *Besix*, *Recueil*, I-1699. lpp., 24.–26. punkts; 2005. gada 1. marta spriedumu lietā C-281/02 *Owusu*, Krājums, I-1383. lpp., 41. punkts, un 2006. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-4/03 *GAT*, Krājums, I-6509. lpp., 28. punkts).
- 38 Šis apdraudējums būtu jo vairāk svarīgs tādēļ, ka attiecīgo kritēriju piemērošana sniegtu prasītājam plašu izvēli, tādējādi veicinot “forum shopping” praksi, kuras novēršana ir konvencijas mērķis un tieši kurai Tiesa savā spriedumā lietā *Kalfelis* ir vēlējies likt šķēršļus (skat. minētā sprieduma 9. punktu).

- 39 Jāatzīmē, ka attiecīgo kritēriju izpildes pārbaude, kuras pierādīšana ir prasītāja pienākums, liek tiesai, kurā iesniegta prasība, pārzināt lietas būtību, pirms tā var noteikt, vai tai ir jurisdikcija. Šī iepriekšējā izvērtēšana var būt papildu izdevumu un procesa termiņu pagarināšanas iemesls gadījumā, kad iepriekš minētā tiesa, nespējot konstatēt, ka pastāv viena un tā pati faktiskā situācija, un tādējādi, ka pastāv pietiekama saistība starp prasībām, secinātu, ka tai nav jurisdikcijas un ka ir jāiesniedz jauna prasība citas valsts tiesā.
- 40 Visbeidzot, pieņemot, ka tiesa, kurā prasītājs iesniedzis prasību, balstoties uz iesniedzējtiesas izvirzītajiem kritērijiem, varētu konstatēt, ka tai ir jurisdikcija. Prasību sakarā ar patenta pārkāpumu koncentrēšana šajā tiesā nevarētu iestāties pret vismaz daļēju strīdu patentu jautājumos sadalīšanos, tā ka reizēm, kā tas bieži notiek praksē un kā tas ir pamata tiesvedībā, tiktu izvirzīts jautājums par attiecīgā patenta spēkā esamību. Faktiski šis jautājums, ko var izvirzīt prasības vai iebildes veidā, ietilpst Briseles konvencijas 16. panta 4. punktā paredzētajā izņēmuma jurisdikcijā par labu tās līgumslēdzējas valsts tiesām, kuru teritorijā ir notikusi deponēšana vai reģistrācija vai kur to uzskata par veiktu (iepriekš minētais spriedums lietā *GAT*, 31. punkts). Šī izņēmuma jurisdikcija tiesām valstī, kurā patents piešķirts, attiecībā uz Eiropas patentu ir apstiprināta saskaņā ar Briseles konvencijai pievienotā protokola V.d pantu.
- 41 Ievērojot visus iepriekš minētos apsvērumus, uz iesniegtajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Briseles konvencijas 6. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas nav piemērojams tiesvedībā par Eiropas patenta pārkāpumu, par ko vairākas sabiedrības, kas reģistrētas atšķirīgās līgumslēdzējās valstīs, vairo par darbībām, kuras izdarītas vienas vai vairāku šo valstu teritorijā, pat pieņemot, ka šīs sabiedrības, kuras ietilpst vienā uzņēmumu grupā, ir rīkojušās identiski vai līdzīgi atbilstoši kopējai nostājai, kuru izstrādājuši viena no šīm sabiedrībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 42 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

6. panta 1. punkts 1968. gada 27. septembra Konvencijā par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kas pēdējo reizi grozīta ar 1996. gada 29. novembra Konvenciju par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanas, ir interpretējams tādējādi, ka tas nav piemērojams tiesvedībā par Eiropas patenta pārkāpumu, par ko vairākas sabiedrības, kas reģistrētas atšķirīgās līgumslēdzējās valstīs, vairo par darbībām, kuras izdarītas vienas vai vairāku šo valstu teritorijā, pat pieņemot, ka šīs sabiedrības, kuras ietilpst vienā uzņēmumu grupā, ir rīkojušās identiski vai līdzīgi atbilstoši kopējai nostājai, kuru izstrādājuši viena no šīm sabiedrībām.

[Paraksti]